

ახალი ტანათლუბა

2012 წელი, 29 ნოემბერი - 5 დეკემბერი

ფასი 1 ლარი 30 თეთრი

№36 (590) გაშვების 1998 წლიდან

www.axaliganatleba.ge

დღესასწაულად ქცეული ყოველდღიურობა

დღეს ეს მნიშვნელოვანი სკოლა სერიოზული ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა. დღემდე, გარდა უცხოელებისა, ამ სკოლის ბედით არავინ დაინტერესებულა (თუნდაც კერძო საქმორიდან). არადა, ნამდვილად საშური საქმია ასეთი მრავალწლიანი კეთილი საქმის გაგრძელება. შეფარების მქონე 100 ქართველი მოსწავლე, შესაძლოა, სკოლის და გალის გარეშე დარჩეს. იმედია, სახელმწიფო თუ კერძო საქმორი

ბულბრილი არ დარჩება და მთავარანგელოზ მიქაელის სახელობის სამკურნალო-კვლევის სკოლა-ბაღი, მათი მხარდაჭერით, არსებობას გააგრძელებს.

კერძო ტიპის მსგავსი დაწესებულება საქართველოში არ არსებობს. სახელმწიფოს მხრიდან პოლიტიკური ნების გამოხატვა, რომ ასეთი დაწესებულება შეინარჩუნეთ, უმნიშვნელოვანესი გადაწყვეტილება იქნება.

გვერდი 4-5

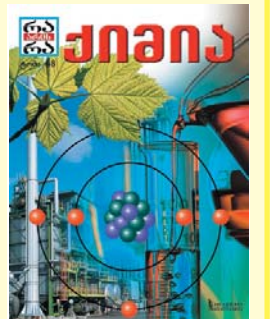
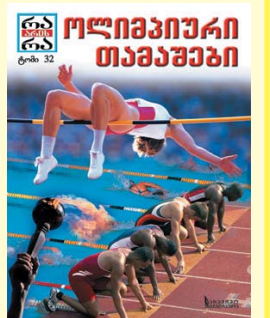
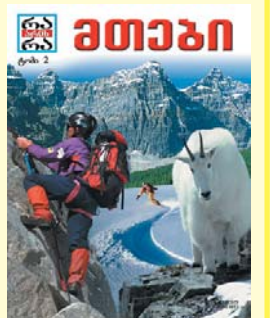
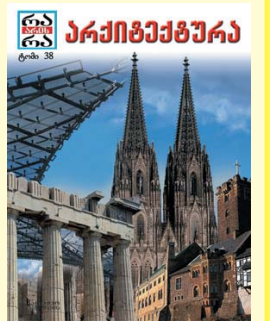

დავით ზურაბიშვილი:

„ისეთ სისტემას უნდა ჩაუყაროთ საფუძველი, რომელიც არ იქნება დამოკიდებული ამა თუ იმ მინისტრის მოსვლაზე და მის პოლიტიკურ შეხედულებაზე. ყოველი ახალი „გადატრიალება“ განათლების სისტემაზე ქაღიან მიმდინარეობს. ეს კონსერვატიული სისტემა და ვერ იტანს მკვეთრ და მყისიერ ცვლილებებს, რადიკალურ სიხლეებს. ამ ყველა ცვლილება ქაღიან თანმიმდევრულად უნდა განხორციელდეს.“

გვერდი 2

„რა არის რა“ ახალი ტომები

რუსოლუსა რაოლუსო

ცხი სიუი უსუსი

ერთი ტომის ფასი 9 ლარი

საქართველო

პოლიტიკური ნიშნით დავნილი პედაგოგების საქმის შესახებ კომისია შეიქმნა

მაკა ყიფიანი

განათლების და მეცნიერების სამინისტროში პოლიტიკური ნიშნით დავნილი პედაგოგების საქმეების შემსწავლელი კომისია შეიქმნა. ამ ინიციატივის შესახებ განცხადება განათლების და მეცნიერების მინისტრმა გიორგი მარგველაშვილმა ურნალისტიკისათვის გამართულ ბრიფინგზე გააკეთა. კომისიამ 26 ნოემბრიდან დაიწყო მუშაობა და მას განათლების და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ალუდა გოგლიჩიძე ხელმძღვანელობს. ამ დროისათვის სამინისტროში განსახილველად 500-მდე განცხადებაა შესული. როგორც მინისტრმა ურნალისტიკისათვის შეხვედრაზე აღნიშნა, კომისია, რომელიც სამინისტროში შექმნა, ვალდებული იქნება ყველა საქმე გამოიკვლიოს და შეძლებისდაგვარად მოაგვაროს პრობლემა.

გიორგი მარგველაშვილი, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი: „გამომდინარე იქიდან, რომ ჩვენ ვიცოდით, პოლიტიკური ნიშნით მასწავლებლების გათავისუფლების

ფაქტების შესახებ, 30 ოქტომბერს, სამინისტრომ გამოაცხადა სამკვირიანი ვადა, რათა საზოგადოების ერთ-ერთ ყველაზე განათლებულ და ცივილიზებულ ნაწილს მოეხერხებია და დაეძლია პრობლემა (შევახსენებთ მინისტრის 30 ოქტომბრის მიმართვა: „მე, როგორც განათლების და მეცნიერების მინისტრი ვთვლი, რომ იმ ავტორიტარულ სისტემაში, რომელშიც ქვეყანა იმყოფებოდა, ყველა მხარე სისტემის მსხვერპლია. ჩვენი პოლიტიკა რადიკალურად განსხვავებულია და გვინდა, რომ მთელ საზოგადოებაში და განსაკუთრებით განათლების სფეროში, აღარ მოხდეს პოლიტიკური ნიშნით დაყოფა... ამ მდგომარეობიდან ყველაზე ეფექტურ გამოსავლად მიმაჩნია, რომ თითოეულმა თქვენგანმა არსებული შესაძლებლობის ფარგლებში, გამოახოთ ყველაწილი საშუალება, რათა შეძლოთ ერთმანეთში მორიგება და თავიდან დაიწყოთ თანამშრომლობა. ჩემი აზრით, ეს იქნება საუკეთესო გზა არსებული პრობლემების მოსაგვარებლად. ჩვენ ეს ვადა მივცით პედაგოგებს, პროფესორებს, მასწავლებლებს, დირექტორებს. ვიცით, რომ იყო

შემთხვევები, როდესაც საზოგადოებამ თავად დაძლია პოლიტიკური დევნის შედეგები. თუმცა, მინდა განვაცხადო, სამწუხაროდ, ეს საკითხები ყველგან არ გადაწყვეტილა. სამინისტროში შემოვიდა ძალიან ბევრი ინფორმაცია იმასთან დაკავშირებით, რომ ბევრ ადამიანს რჩება განცდა, რომ პოლიტიკური ნიშნით დევნილია და მისი პოლიტიკური უფლებები არ არის აღდგენილი. აქედან გამომდინარე, სამინისტროში ვქმნით კომისიას, რომლის მიზანი იქნება, მოიკვლიოს ყველა ასეთი საქმე, თუ რამდენად არიან ეს ადამიანები პოლიტიკური ნიშნით დევნილები, რა არის მათი უფლებები და როგორ შეიძლება ამ უფლებების აღდგენა. შესაბამისად, კომისიამ, შეძლებისდაგვარად, უნდა მოაგვაროს ეს დავები“.

ალუდა გოგლიჩიძე, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე: „დავების შემსწავლელი კომისიის უპირველესი ამოცანაა შევისწავლოთ საკითხები, დავადგინოთ ფაქტები, გარემოებები და, რაც მთავარია, გავაკეთოთ სწორი დასკვნები, მივიღოთ შესაბამისი რეკომენდაციები პრობლემის აღ-

მოსაფხვრელად. ამისათვის დიდი სიფრთხილე და მოქნილობაა საჭირო, რათა სამართლებრივ ჩარჩოებში ვიმოქმედოთ, შევძლოთ საკითხების რეალურად შესწავლა“.

მინისტრის განცხადებით, კომისია მაქსიმალურად შეეცდება დავების გადანყვეტას და ყველა პოლიტიკური ნიშნით დევნილი განათლების მუშაკის საკითხის განხილვა ღიად მოხდება. აღსანიშნავია, რომ კომისიის მუშაობაში ჩაერთვებიან არასამთავრობო ორგანიზაციები, კერძოდ: „სამართლიანი არჩევანისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება“; „საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო“; „საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია“; ორგანიზაცია „სკოლა, ოჯახი, საზოგადოება“; „განათლების პოლიტიკის დაგეგმვისა და მართვის საერთაშორისო ინსტიტუტი“; სახალხო დამცველის აპარატის წარმომადგენლები. ასევე, კომისიის საქმიანობაში ჩაერთვება განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გენისპექცია და იურიდიული დეპარტამენტი.

ინფორმაცია

პროფესიულ კოლეჯში „სპექტრი“ კონფერენსია გაიმართა

პროფესიულ კოლეჯში „სპექტრი“ ჩატარდა კონფერენცია, თემაზე – „კერძო სექტორის ჩართულობა საქართველოს პროფესიული განათლების სისტემაში“. კონფერენცია გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების პროგრამის (GIZ PSDP Georgia) ფარგლებში გაიმართა და მასში კერძო სექტორის წარმომადგენლებთან ერთად, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ქეთევან ნატრიაშვილი და რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრი დავით ნარმანიანი მონაწილეობდნენ.

კონფერენციის მიზანი პროფესიულ განათლებაში კერძო სექტორის ჩართულობის შესაძლებლობების გააცნობა და ამ მიმართულებით პროფესიული კოლეჯის „სპექტრი“ გამოცდილების გაზიარება იყო.

„სპექტრში“ 32 პროფესიულ-საგანმანათლებლო პროგრამა ხორციელდება, მათ შორის: ფართო პროფილის მშენებელი, ზეინკალი, მკერავი, ელექტრიკოსი, მაცივრებისა და ავტომობილების შემკეთებელი, მძერნავი (არქიტექტურული დეტალების), სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტი, გარემოს დაცვის ტექნიკოსი, ხის მხატვრული დამუშავების სპეციალისტი, ბუღალტერი, ოფისის მენეჯერი, მებაღე, ტოპოგრაფისტი, კომპიუტერული ქსელებისა და სისტემების ტექნიკოსი, პოლიგრაფისტი და სხვ.

მემორანდუმი საქართველოს გოეთის ინსტიტუტთან

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულმა ცენტრმა საქართველოს გოეთის ინსტიტუტთან მემორანდუმი გააფორმა. ურთიერთთანამშრომლობის დოკუმენტი, გერმანული ენის მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, სხვადასხვა სახის აქტივობების განხორციელებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ◆ გერმანული და ქართული სპეციალისტები შეიმუშავებენ გერმანული ენის მასწავლებელთა გრძელვადიან ტრენინგპროგრამას და უზრუნველყოფენ მათ მომზადებას სასერტიფიკაციო გამოცდებისათვის;
- ◆ სპეციალურ ონლაინპორტალზე განთავსდება მასალა, რომელიც დაეხმარება გერმანული ენის მასწავლებლებს გერმანული ენის გაკვეთილის მომზადებაში;
- ◆ სასერტიფიკაციო გამოცდაზე დარეგისტრირებული მასწავლებლებისთვის ჩატარდება სემინარები და სხვ.

მემორანდუმს ხელი საქართველოს გოეთის ინსტიტუტში მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორმა გია მამულაშვილმა და საქართველოს გოეთის ინსტიტუტის დირექტორმა, დოქტორ შტეფან ვაკეიცმა მოაწერეს.

ქართული მასწავლებლები CERN-ში

ფიზიკის მასწავლებლები კვალიფიკაციის ასამაღლებლად ბირთვული კვლევების ევროპულ ორგანიზაციაში – CERN-ში გაემგზავრნენ. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულმა ცენტრმა პედაგოგების ჯგუფი შეიცარიაში ნელს უკვე მეორედ გაუშვა.

ერთი კვირის განმავლობაში ფიზიკის მასწავლებლები CERN-ის საგანმანათლებლო ცენტრში ქართული და უცხოელი სპეციალისტების ლექციებს მოისმენენ. გარდა ამისა ისინი სწავლების პრაქტიკულ კურსსაც გაივლიან. პედაგოგების ჯგუფი CERN-ში მიმდინარე ყველა მნიშვნელოვან ექსპერიმენტსაც გაეცნობა. CERN-ში მასწავლებლები თბილისისა და საქართველოს თითქმის ყველა რეგიონის სკოლებიდან გაუშვეს. მათი შერჩევა სერტიფიციების ქსელების მიხედვით მოხდა. ჯგუფში 13 პედაგოგია და თითოეულ მათგანს უმაღლესი ქულა აქვს მიღებული.

პროექტის პრეზენტაცია

მასწავლებლის სახლში ქართულ-ბრიტანული საპილოტე პროექტის „მასწავლებლების პროფესიული განვითარების ცნობიერების ამაღლება“ პრეზენტაცია გაიმართა. ლონისძიებას მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის კონსულტანტები და ბრიტანეთის საბჭოს წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. პრეზენტაციაზე მონაწილე მასწავლებლებს პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი აქტივობები და სატრენინგო კურსები გააცნეს.

პროექტი „მასწავლებლების პროფესიული განვითარების ცნობიერების ამაღლება“ ითვალისწინებს, მასწავლებლების კომპეტენციებისა და საჭიროებების მიხედვით, მათთვის შესაფერისი აქტივობების/სატრენინგო კურსების შერჩევას. ტრენინგები ჩატარდება როგორც პირისპირ, ასევე ონლაინრეჟიმში. პროექტში სულ 150 პედაგოგია ჩართული, მათ შორის არიან მასწავლებლები საქართველოს სხვადასხვა რეგიონიდან.

მასწავლებლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლებისთვის

მასწავლებლის სახლში ფილოლოგმა და ფილოსოფოსმა ზაზა შათირიშვილმა მასტერკლასი ჩაატარა. ექსპერტმა თბილისის სხვადასხვა სკოლების პედაგოგებთან სკოლებში ძველი ქართული ლიტერატურის სწავლებაზე ისაუბრა.

ზაზა შათირიშვილმა ყურადღება გაამახვილა ჰაგიოგრაფიული ნაწარმოებების სწავლების თავისებურებებზე, ამ პროცესში წარმოქმნილ პრობლემებზე. გარდა ამისა, საუბარი იყო „ვეფხისტყაოსნის“ სწავლების მნიშვნელობასა და ნაწარმოების თემატიკის სწორად მიწოდებაზე. შეხვედრაზე პედაგოგებმა კითხვები დასვეს და საკუთარი გამოცდილების შესახებაც ისაუბრეს.

მასწავლებლის სახლში პედაგოგებისა და ცნობილი ექსპერტების შეხვედრები გაგრძელდება და ყველა საგნის სპეციალისტებთან ჩატარდება.

მთავარი თემა

დღესასწაულად ქცეული ყოველდღიურობა

ლალი ჯალაქაძე

არაკომერციული ორგანიზაცია „თავისუფალი პედაგოგიის ცენტრი“ 1991 წელს პედაგოგ-დეფექტოლოგმა, პედაგოგიის მეცნიერებებთან დოქტორმა მარინა შოსტაკმა დააფუძნა. ცენტრი შუა და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებისათვის ვალდორფის პედაგოგიის საერთაშორისო ასოციაციის, სამკურნალო პედაგოგიისა და სოციალურ თერაპიის უმაღლესი ბანათელის საერთაშორისო წრის წევრია. თავისუფალი პედაგოგიის ცენტრი სხვადასხვა მიმართულებით მუშაობს. ორგანიზაციის დაფუძნებდან ერთი წლის შემდეგ, ცენტრის ბაზაზე, საკვირაო სამსახურის სკოლა გაიხსნა, რომელიც მოსწავლეებთან ვალდორფის პედაგოგიის პრინციპით მუშაობდა ოთხი წელი, სამ ასაკობრივ ჯგუფთან (5-7, 7-9 და 9-14) – ფრენა, ხატვა, ხელმარჯობა, მუსიკა, ქსოვა, კერამიკა. ამის შემდეგ ცენტრი მუშაობას აწარმოებს და დღეს თავისუფალი პედაგოგიის ცენტრი რამდენიმე ხანგრძლივ პროექტს (ცენტრის დაქვემდებარებაში მყოფს) ახორციელებს:

- ◆ სამკურნალო-პედაგოგიური საბავშვო ბაღი „მზა შინა“;
- ◆ მთავარანგელოზ მიქაელის სამკურნალო-პედაგოგიური სკოლა, ევროპაში ცნობილი როგორც „MICHAELSCHULE“;
- ◆ სასწავლო ფაკულტეტი (პედაგოგების მოსამზადებელი 3-წლიანი, სამკურნალო-პედაგოგიური სემინარი);
- ◆ ფსიქოლოგიურ-პედაგოგიური საკონსულტაციო-დიაგნოსტიკური ცენტრი;
- ◆ ტრენინგები მასწავლებლებისათვის.

თავისუფალი პედაგოგიის ცენტრი, დამატებითი პედაგოგიური ბანათელის სასწავლო ფაკულტეტი, სამკურნალო პედაგოგიკაში (საპედაგოგიური პედაგოგიკა), მუშაობა 1991 წელს დაიწყო, ვალდორფის პედაგოგიის კურსებით. 1998 წლიდან დღემდე ფუნქციონირებს სამკურნალო პედაგოგიის კურსები (სამკურნალო-პედაგოგიური სემინარი), რომელმაც საერთაშორისო აკრედიტაცია გაიწია და აღიარებულია სამკურნალო პედაგოგიისა და სოციალური თერაპიის საერთაშორისო საბჭოს მიერ.

დამატებითი პედაგოგიური ბანათელის სასწავლო ფაკულტეტი სამკურნალო პედაგოგიკაში (საპედაგოგიური პედაგოგიკა) მთავარანგელოზ მიქაელის სკოლა:

- ◆ 2-წლიანი ძირითადი კურსი სამკურნალო პედაგოგიკაში (სამკურნალო პედაგოგიის საპედაგოგიისტი მომზადება);
- ◆ სხვადასხვა ხანგრძლივობის (5 დღიდან დაწყებული 3 თვემდე) ტრენინგ-კურსები სპეციალურ პედაგოგიკაში (სამკურნალო და ოლიგორფენოპედაგოგიკა);
- ◆ კონსულტაციები სპეციალურ პედაგოგიკაში.

პროფესიით პედაგოგ-დეფექტოლოგმა, პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორმა მარინა შოსტაკმა სკოლის გახსნა იმიტომ გადაწყვიტა, რომ ხედავდა განვითარების პრობლემების მქონე ბავშვებთან მუშაობის ტრადიციულად მოქმედი მეთოდიკა სათანადო შედეგს ვერ იძლეოდა. „ვალდორფის პედაგოგიის შესახებ, ბუნებრივია, ვიცოდით, მაგრამ ერთხელ აღმოვჩინე კონფერენციაზე, რომელიც განვითარების პრობლემების მქონე ბავშვების აღზრდის ცენტრში გაიმართა შედეგით. იქ ნანახმა იმდენად ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე, გადავწყვიტე, ყველაფერი მელონა იმისთვის, რომ ჩვენს ქალაქშიც გამეხსნა მსგავსი ცენტრი. ჩემი მიზანი განვხორციელებ, სკოლა ერთი კლასით გაიხსნა და დღეს უკვე 100-მდე მოსწავლეს ემსახურება“ – გვიამბობს ქალბატონი მარინა.

განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვებისათვის გარემოც და მიდგომაც განსაკუთრებულია. თბილი გარემო, კეთილმოწყობილი შენობა, სადაც თითოეული დეტალი მათ საჭიროებებზეა გათვლილი, შენობაში გამოყენებული მასალაც კი გამოჯანმრთელების ერთ-ერთი კომპონენტია, ინტერიერის დიდი ნაწილი ხითაა დაფარული, პანდუსები განსაკუთრებულად მოწყობილი და როგორც ქალბატონმა მარინამ გვითხრა, ეს

პირველი სკოლა აღმოჩნდა, სადაც პანდუსები დამონტაჟდა. იქ შესული ხვდები, რომ რაღაც განსაკუთრებულთან გაქვს შეხება, გარემო გარკვეულად გეგრძობინებს, რომ აქ ერთმანეთს ძალიან უფრთხილდებიან. ტემპერატურაც კი აუცილებელი და მკაცრად გასაკონტროლებელია, რადგან დაბალმა ტემპერატურამ შესაძლოა ბავშვების ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე უარყოფითად იმოქმედოს, იქ ხომ ცერებრალური დამბლით დაავადებული პატარებიც არიან. შენობის ინტერიერი ბავშვების ხელით შექმნილი ნახატებით, ნაქარგებით და მოზაიკითაა მოფენილი, შესასვლელშივე პატარა მაღაზიაა, სადაც მოსწავლეების მიერ დამზადებული თოჯინები აწყობა. შენობას ძალიან ლამაზი ეზო აქვს, ბავშვებს – დიდი სათამაშო მოედანი.

იმ დღეს გორგობის დღესასწაულის აღსანიშნავად ემზადებოდნენ, მშობლებმა სპექტაკლი უნდა აჩვენონ, შემდეგ მოსწავლეების გუნდი იმდენებს, ბოლოს პატარების კონცერტია. ტრადიციულად, დღესასწაულს განსაკუთრებული აღნიშნავენ. მათთვის რეალიზება ძალიან მნიშვნელოვანია, შექება კი განსაკუთრებულ ემოციას აღძრავს, წარმოუდგენლად ბევრ სიტბოს გამოხატავენ ყველას მიმართ, ვინც მათ ყურადღებას იქცევს. გორგობის დღისადმი მიძღვნილი დღესასწაულის ტრადიცია არ ირღვევა – ყველანი ერთად მათივე დაწერილი ბადაგიტ მომზადებულ თათარაში ჩურჩხელებს ავლებენ. ბოლოს კი, სასადილო ოთახში მაგიდაზე მოთავსებულ „გრძელ ურჩხულს“ – ტორტს ქრიან. ბავშვები უზომოდ კმაყოფილები არიან, პედაგოგები კი – ამით ბედნიერები.

საბავშვო ბაღი „მზა შინა“ 3-დან 7 წლამდე ასაკის, ინტელექტუალურ და ფიზიკურ განვითარებაში პრობლემების მქონე ბავშვებზეა გათვლილი. საბავშვო ბაღი ვალდორფის პედაგოგიის პრინციპით მუშაობს, რომლის მიზანი ბავშვის სწორი აღზრდაა, მისი ნების, გრძობის, აზროვნების თანაბრად განვითარება. აქცენტი მიმართულია შესაძლებლობების გამოვლენასა და მათ შემდგომ განვითარებაზე. „თითოეულ ბავშვში ვეძებთ უნარს, რომელსაც ვეჭიდებით და ვავითარებთ. ნებისმიერ ბავშვს, მიუხედავად გონებრივი თუ ფიზიკური მდგომარეობისა, აქვს რაიმე უნარი, რომლის განვითარებაც ჩვენი ცენტრის საუკეთესო სპეციალისტები ზრუნავენ, თითოეული მათგანისთვის ინდივიდუალურად შედგენილი პროგრამების მეშვეობით“ –

გვიამბობს ქალბატონი მარინა. ეს ყველაფერი კი ხორციელდება ფრენის, ხატვის, სიმღერის, მოძრავი თამაშების, ხელგარჯილობის, მუსიკის, ევრითიმის, სპექტაკლის, ზღაპრის საშუალებით.

სპეციფიკური მეთოდიკა და თერაპიის მრავალფეროვნება საშუალებას იძლევა, რომ ბავშვს გაუფრთხილდეს ინტერესი სამყაროსადმი, გამოვლინდეს მისი შესაძლებლობების მაქსიმუმი, განუვითარდეს მეტყველება, მოძრაობა, აზროვნება, ნება და სხვ., მოხდეს მისი რეაბილიტაცია და ინტეგრირება საზოგადოებაში.

ყოველივე ამას თან ახლავს დიდი თერაპიული მხარდაჭერა: მასაჟი, არტთერაპია, სამკურნალო ვერითმია, ლოგოპედია. დიდი ყურადღება ექცევა ნელნადის, კვირის, დღის რიტმების დაცვას, რაც ბავშვს სწორ განვითარებასა და გარემომცველი სამყაროს ადეკვატურ აღქმაში ეხმარება. საბავშვო ბაღში 3-ჯერადი კვებაა.

არც ბაღში და არც სკოლაში ბავშვები დიაგნოსტიკის გარეშე არ მიიღებიან. ფსიქოლოგიურ-პედაგოგიური საკონსულტაციო დიაგნოსტიკური ცენტრი, რომლის პროექტიც გერმანულ ორგანიზაცია „Aktion Mensch“-თან ერთად ხორციელდება, ადრეული ასაკის სხვადასხვა ინტელექტუალური და ფიზიკური პრობლემების მქონე ბავშვებისა და მათი მშობლების მხარდაჭერასა და კონსულტაციებს ემსახურება. საკონსულტაციო ცენტრში ხორციელდება: დიაგნოსტიკა (ფსიქოლოგიური, პედაგოგიური, ლოგოპედიური), კონსულტაციები და რეკომენდაციები (ფსიქოლოგიური, პედაგოგიური, ლოგოპედიური), ლოგოპედიური და სამკურნალო პედაგოგიური დახმარება; თერაპიული მუშაობა (მასაჟი, ევრითიმია, სამკურნალო ფიზიკულტურა, არტთერაპია); ფსიქოლოგიური დახმარება ბავშვებისა და მშობლებისათვის. ადრეული ფსიქოლოგიური-პედაგოგიური დიაგნოსტიკა ეხმარება მშობლებს სწორად „წარმართონ“ ბავშვები, აირჩიონ აუცილებელი კორექციული და თერაპიული მუშაობა, რომელიც ხელს შეუწყობს ბავშვის სწორ განვითარებას.

მთავარანგელოზ მიქაელის სამკურნალო-პედაგოგიურ სკოლაში 10-წლიან ზოგად განათლებას იღებენ და მიმდინარეობს შრომითი სწავლება, ხოლო ბოლო 2 წელი ეთმობა ახალგაზრდების პროფესიულ აღზრდას.

სამკურნალო-პედაგოგიური სკოლა მუშაობს ვალდორფის პედაგოგიის მეთოდოლოგია და სამკურნალო-პედაგოგიური სკოლის

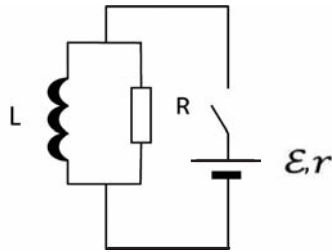

მათემატიკა

ფიზიკის კვანძობთა დასახმარებლად
მაგნიტური ველი. ელექტრომაგნიტური ინდუქცია

ამოცანა 94

პარალელურად ჩართულ L ინდუქტივობასა და R რეზისტორთან ჩამრთველის მეშვეობით მიერთებულია \mathcal{E} ემმ-ისა და r შიდა წინაღობის დენის წყარო (იხ. სურათი). რა სიდიდის მუხტი გაივლის რეზისტორში ჩამრთვლის ჩართვის შემდეგ? კოჭას წინაღობა შეგვიძლია უგულებელვყოთ.

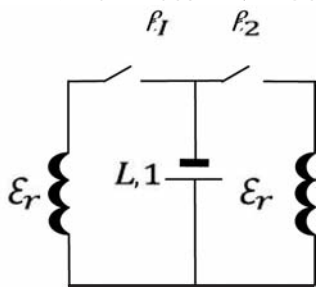
ამოხსნა

R რეზისტორში დენი გაივლის მხოლოდ იმ პერიოდში, როდესაც დენი იცვლება (ჩართვის მომენტიდან დროის მცირე Δt შუალედში), რადგან ცვლილების პროცესის დამთავრების შემდეგ მთელი დენი კოჭაში გაივლის მუდმივი დენისადმი მისი წინაღობის ნულთან ტოლობის გამო. დროის ამ პერიოდში კოჭას და შესაბამისად, რეზისტორის ბოლოებზე ძაბვა ტოლია ინდუქციის ემმ-ის: $\mathcal{E} = -L \frac{\Delta I_1}{\Delta t}$, სადაც ΔI_1 კოჭაში გამავალი დენის ძალის ცვლილებაა. რეზისტორში გამავალი დენი I_2 არის დროის ერთეულში მასში გამავალი მუხტი: $I_2 = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{\mathcal{E}_1}{R}$. თუ ამ ფორმულიდან გამოვსახავთ \mathcal{E}_1 -ს და

გავუტოლებთ კოჭას ემმ-ს მივიღებთ ასეთ თანაფარდობას: $-L \frac{\Delta I_1}{\Delta t} = \frac{\Delta q R}{\Delta t}$. დენის ძალა კოჭაში იცვლება 0-დან I_1 -მდე, რომელიც ტოლი აღმოჩნდება $I_1 = \frac{\mathcal{E}}{r}$, რადგან დამყარებული დენი გადის მხოლოდ კოჭასა და დენის წყაროში. ამის გათვალისწინებით მივიღებთ: $qR = \frac{L\mathcal{E}}{r}$, საიდანაც $q = \frac{L\mathcal{E}}{Rr}$.

ამოცანა 95

L_1 და L_2 ინდუქტივობის კოჭები R_1 და R_2 ჩამრთველების მეშვეობით მიერთებულია \mathcal{E} ემმ-ისა და r შიდა წინაღობის დენის წყაროსთან (იხ. სურათი). საწყის მომენტში ორივე ჩამრთველი გამორთულია. მას შემდეგ, რაც R_1 ჩართეს და L_1 კოჭაში დენმა მიაღწია I_0 მნიშვნელობას, ჩართეს R_2 ჩამრთველი. განვსაზღვროთ კოჭებში გამავალი დამყარებული დენები R_2 ჩამრთველის ჩართვის შემდეგ. კოჭების წინაღობები შეგვიძლია უგულებელვყოთ.

ამოხსნა

R_2 ჩამრთველის ჩართვის შემდეგ ორივე კოჭას ბოლოებზე ინდუქციის ემ ძალები ერთმანეთის ტოლი უნდა იყოს (მათი პარალელურად შეერთების გამო):

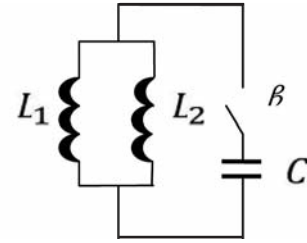
$L_1 \frac{\Delta I_1}{\Delta t} = L_2 \frac{\Delta I_2}{\Delta t}$, ანუ $\Delta I_1 = \Delta I_2 \frac{L_2}{L_1}$ (1). ამ მომენტში პირველ კოჭაში დენის ძალა იქნება I_0 , მეორეში - 0. შესაბამისად, დამყარებულ რეჟიმში (1) ფორმულა შემდეგ სახეს მიიღებს: $I_1 - I_0 = I_2 \frac{L_2}{L_1}$ (2). ამავე დროს კოჭებში გამავალი დენის ძალების

ჯამი დენის წყაროს დენის ძალის ტოლია: $I_1 + I_2 = \frac{\mathcal{E}}{r}$ (3). (3)-დან განვსაზღვროთ I_2 და ჩავსვათ (2)-ში: $I_1 - I_0 = \left(\frac{\mathcal{E}}{r} - I_1\right) \frac{L_2}{L_1}$, საიდანაც

$$I_1 = \frac{L_2 \mathcal{E} + L_1 I_0}{L_1 + L_2} \text{ და } I_2 = \frac{L_1 \mathcal{E} - L_1 I_0}{L_1 + L_2}.$$

ამოცანა 96

სურათზე გამოსახულ წრედში C ტევადობის კონდენსატორი ჩამრთველის მეშვეობით მიერთებულია პარალელურად ჩართულ L_1 და L_2 ინდუქტივობის კოჭებთან. ჩამრთველის ჩართვისას თითოეულ კოჭაში შესაბამისი სიდიდის დენი გაივლის. L_1 კოჭაში გასული მაქსიმალური დენის ძალა I_1 -ის ტოლი აღმოჩნდა. ვიპოვოთ კონდენსატორის საწყისი მუხტი. კოჭების წინაღობები შეგვიძლია უგულებელვყოთ.

ამოხსნა

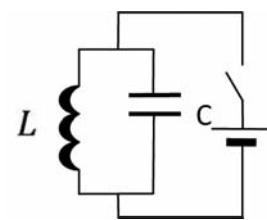
ენერგიის მუდმივობის კანონის თანახმად ინდუქტივობებში დენის ძალის მაქსიმალური მნიშვნელობების შესაბამისი მაგნიტური ველის ენერგია მიიღება კონდენსატორში არსებული ელექტრული ველის ენერგიის გაცემის ხარჯზე: $\frac{q^2}{2C} = \frac{L_1 I_1^2}{2} + \frac{L_2 I_2^2}{2}$ (1). ვიცით, რომ $L_1 \frac{\Delta I_1}{\Delta t} = L_2 \frac{\Delta I_2}{\Delta t}$ (იხ. ამოცანა 95). აქედან

$L_1 I_1 = L_2 I_2$. გამოვსახოთ $I_2 = \frac{L_1 I_1}{L_2}$ და ჩავსვათ (1)-ში. გარკვეული გარდაქმნების

შემდეგ მივიღებთ: $q = I_1 \sqrt{\frac{C L_1 (L_1 + L_2)}{L_2}}$.

ამოცანა 97

LC რხევითი კონტური ჩამრთველის მეშვეობით მიერთებულია r შიდა წინაღობის დენის წყაროსთან (იხ. სურათი). თავიდან ჩამრთველი ჩართეს და სტაციონარული რეჟიმის დამყარების შემდეგ გამორთეს, რის შემდეგაც კონტურში წარმოიქმნა რხევები T პერიოდით. ამ დროს კონდენსატორზე ძაბვის ამპლიტუდა n -ჯერ მეტი აღმოჩნდა დენის წყაროს ემმ-სთან შედარებით. ვიპოვოთ კოჭას ინდუქტივობა და კონდენსატორის ტევადობა. კოჭას წინაღობა შეგვიძლია უგულებელვყოთ.

ამოხსნა

სტაციონარულ რეჟიმში კოჭას წინაღობის ნულთან ტოლობის გამო კონდენსატორის შემონაფენებზე ძაბვა ნულის ტოლია და ამიტომ დენის ძალა წრედში ტოლია: $I = \frac{\mathcal{E}}{r}$ (1). რხევებისას კონდენსატორზე ძაბვა ამპლიტუდურ

(მაქსიმალურ) მნიშვნელობას მიაღწევს მაშინ, როდესაც კოჭას მთელი ენერგია $\frac{LI^2}{2}$ კონდენსატორის ენერგიაში გადავა $\frac{C(n\mathcal{E})^2}{2}$, ანუ $\frac{LI^2}{2} = \frac{C(n\mathcal{E})^2}{2}$ (2). რხევის

პერიოდის გამოსაანგარიშებელი ფორმულის თანახმად: $T = 2\pi\sqrt{LC}$ (3). (2)-ში

(1) ფორმულის ჩასმით მივიღებთ: $L = Cn^2 r^2$. ინდუქტივობის ამ მნიშვნელობის

(3) ფორმულაში შეტანის შემდეგ, მივიღებთ: $T = 2\pi Cnr$, საიდანაც $C = \frac{T}{2\pi nr}$.

შესაბამისად $L = \frac{nrT}{2\pi}$.

ამოცანა 98

$L=5$ მკჰნ ინდუქტივობისა და $C=13330$ პგ ტევადობის კონდენსატორისგან შემდგარ რხევით კონტურში მაქსიმალური ძაბვა $U_0=1,2$ ვ-ის ტოლია. განვსაზღვროთ კონტურში დენის ძალის მოქმედი მნიშვნელობა, მაგნიტური ნაკადის მაქსიმალური მნიშვნელობა, თუ კოჭას ხვიათა რიცხვი $n=28$. კოჭას წინაღობა შეგვიძლია უგულებელვყოთ.

ამოხსნა

ენერგიის კონდენსატორიდან კოჭას მაგნიტური ველის ენერგიაში გადასვლის გამო შეგვიძლია დავწეროთ: $\frac{CU_0^2}{2} = \frac{LI_0^2}{2}$ (1), სადაც I_0 - დენის ძალის

მაქსიმალური მნიშვნელობაა. (1)-დან მივიღებთ: $I_0 = U_0 \sqrt{\frac{C}{L}}$. ვიცით, რომ დენის

ძალის მოქმედი მნიშვნელობა: $I = \frac{I_0}{\sqrt{2}}$, ამიტომ $i = U_0 \sqrt{\frac{C}{2L}} = 1,2 \sqrt{13330 \cdot \frac{10^{-12}}{2} \cdot 5 \cdot 10^{-6}} \approx 44$ მკა.

მნიშვნელობა შემდეგი ფორმულით გამოითვლება: $\Phi n = LI_0$, საიდანაც

$\Phi = \frac{LI_0}{n} \approx 1,1 \cdot 10^{-8}$ ვბ. ამიტომ საბოლოოდ $I=U_0 C/2L=1,213330 \cdot 10^{-12}/2 \cdot 5 \cdot 10^{-6} \approx 44$ მკა.

შეხვედრა ახალგაზრდობის მწერალთან

15 ნოემბერი, ერთი შეხედვით, ჩვეულებრივი დღე, დიმიტრი უზნაძის სახელობის თბილისის №22 საჯარო სკოლის ცხოვრებაში უჩვეულო, საინტერესო და განცდებით აღსავსე იყო. სიმშვიდე, სიყვარული, ბედნიერება და უსაზღვრო აღტაცება, ცრემლიანი თვალები და მონონების მქუხარე ტაში, - აი, ყოველივე ის, რამაც გაათბო იმ დღეს სკოლის კედლები.

იდეა განიდა - IX კლასს პოეტ ბესიკ ხარანაულთან შეხვედრა სურდა. „ახალგაზრდობის მწერალთან“ გასაუბრება ხომ ძალიან საინტერესოა, კითხვებზე პასუხია, სინამდვილის განსხვავებული აღქმაა, მოკლედ, სულიერი წყურვილის დაკმაყოფილებაა.

ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელმა გულჩორა ჭულუხაძემ სკოლის დირექტორს, ქალბატონ გულიკო ხორბალაძეს გადასცა მეცხრეკლასელთა სურვილი და მთელი სკოლა ჩაერთო პოეტთან შეხვედრის სამზადისში. მომზადდა მუსიკალურ-ლიტერატურული კომპოზიცია, მიძღვნილი პოეტ ბესიკ ხარანაულის საიუბილეო თარიღისადმი, მას ხომ 11 ნოემბერს 73 წელი შეუსრულდა.

მოსწავლეებმა კიდევ ერთხელ წაიკითხეს დიდი შემოქმედის ქმნილებათა ჩამონათვალი, შეარჩიეს, სასცენოდ მოამზადეს ეპიზოდები ნაწარმოებიდან „ეპიგრაფები დავიწყებულ სიზმრებისათვის“ და წარმოაჩინეს ავტორის ბიოგრაფია.

ბესიკ ხარანაულის თითოეული ფრაზა, ბავშვების მიერ წაკითხული, განცდის სიმძაფრითა და გულწრფელობით გამოირჩეოდა.

ლონისძიებმა გახსნა სკოლის დირექტორმა, რომელმაც აღნიშნა, რომ 22-ე სკოლის მოსწავლეები ძალიან დაინტერესდნენ მოდერნისტი შემოქმედის, ქართულ პოეზიაში ვერლიბრის დამამკვიდრებლის ნააზრევით და ეზიარნენ მის ფილოსოფიურ მსოფლმხედველობას, კიდევ ერთი ნაწილი ახალგაზრდობისა მოიხიბლა ბესიკ ხარანაულის ლექსებით და იგივე განცდა გადასდო მსმენელსაც.

მოულოდნელი სიხარული არც ბატონ ბესიკს დაჰკლებია...

14-15 წლის თამარ ნიკლაურმა (წარმოშობით თიანეთელი) ლექსი მიუძღვნა დიდ შემოქმედს და სხვადასხვა თაობის მთის შვილთა პოეტური თანაზიარობა საოცრად მომხიბვლელი აღმოჩნდა.

ქართულის მასწავლებელმა მედეა ნაცვალაძემ საკუთარი პოეტური ქმნილებით ბატონი ბესიკის ბიოგრაფიული ეპიზოდი გააცოცხლა.

ხელოვნების პედაგოგმა ხათუნა დოლონაძემ ბესიკ ხარანაულის ლექსზე „სახალისოდ“ მუსიკალური კომპოზიცია შექმნა, რომელიც სკოლის ვოკალურმა გუნდმა შეასრულა და სასიამოვნო სიურპრიზი აღმოჩნდა პოეტისათვის.

წარჩევა უწინაღობით გამოცხადდა და სკოლაში გაიმართა „ინტელექტმა“ სკოლაში ბესიკ ხარანაულის ლექსების კრებულების გამოფენა-გაყიდვა მოაწყო, უფროსკლასელებმა სიამოვნებით შეიძინეს წიგნები და ამ დღის სამახსოვროდ პოეტს ავტოგრაფები წააწერინეს.

წარჩევა უწინაღობით გამოცხადდა და სკოლაში გაიმართა „ინტელექტმა“ სკოლაში ბესიკ ხარანაულის ლექსების კრებულების გამოფენა-გაყიდვა მოაწყო, უფროსკლასელებმა სიამოვნებით შეიძინეს წიგნები და ამ დღის სამახსოვროდ პოეტს ავტოგრაფები წააწერინეს.

ამ საინტერესო ღონისძიების მომზადებაში მოსწავლეების გვერდით იდგნენ ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლები: გიული ჩაგელიშვილი, გულჩორა ჭულუხაძე, მედეა ნაცვალაძე, დალი ერაძე, ნინო ლეონიძე, ქეთევან თექეთუანიძე, ინფორმაციული მენეჯერი მაგდა დოჭვირი.

ლონისძიებმა ესწრებოდნენ: გამომცემლობა „ინტელექტის“ დირექტორი, ბატონი კახა კუდავა, გამომცემლობის თანამშრომლები - ზვიად კვარაცხელია და გვანცა ჯობაჯობა, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის რესურსცენტრის უფროსი ასმათ მიქაძე და თანამშრომელი მაია როსტომაშვილი, რაიონის საჯარო სკოლების დირექტორები: თამთა ნაკაშიძე, დიმიტრი მეჭურჭლიშვილი, ირმა ომანაძე, თათა ჩხაიძე, ხათუნა ხულორდვა.

ლონისძიებმა ესწრებოდნენ: გამომცემლობა „ინტელექტის“ დირექტორი, ბატონი კახა კუდავა, გამომცემლობის თანამშრომლები - ზვიად კვარაცხელია და გვანცა ჯობაჯობა, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის რესურსცენტრის უფროსი ასმათ მიქაძე და თანამშრომელი მაია როსტომაშვილი, რაიონის საჯარო სკოლების დირექტორები: თამთა ნაკაშიძე, დიმიტრი მეჭურჭლიშვილი, ირმა ომანაძე, თათა ჩხაიძე, ხათუნა ხულორდვა.

ლონისძიებმა ესწრებოდნენ: გამომცემლობა „ინტელექტის“ დირექტორი, ბატონი კახა კუდავა, გამომცემლობის თანამშრომლები - ზვიად კვარაცხელია და გვანცა ჯობაჯობა, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის რესურსცენტრის უფროსი ასმათ მიქაძე და თანამშრომელი მაია როსტომაშვილი, რაიონის საჯარო სკოლების დირექტორები: თამთა ნაკაშიძე, დიმიტრი მეჭურჭლიშვილი, ირმა ომანაძე, თათა ჩხაიძე, ხათუნა ხულორდვა.

ლონისძიებმა ესწრებოდნენ: გამომცემლობა „ინტელექტის“ დირექტორი, ბატონი კახა კუდავა, გამომცემლობის თანამშრომლები - ზვიად კვარაცხელია და გვანცა ჯობაჯობა, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის რესურსცენტრის უფროსი ასმათ მიქაძე და თანამშრომელი მაია როსტომაშვილი, რაიონის საჯარო სკოლების დირექტორები: თამთა ნაკაშიძე, დიმიტრი მეჭურჭლიშვილი, ირმა ომანაძე, თათა ჩხაიძე, ხათუნა ხულორდვა.

ლონისძიებმა ესწრებოდნენ: გამომცემლობა „ინტელექტის“ დირექტორი, ბატონი კახა კუდავა, გამომცემლობის თანამშრომლები - ზვიად კვარაცხელია და გვანცა ჯობაჯობა, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის რესურსცენტრის უფროსი ასმათ მიქაძე და თანამშრომელი მაია როსტომაშვილი, რაიონის საჯარო სკოლების დირექტორები: თამთა ნაკაშიძე, დიმიტრი მეჭურჭლიშვილი, ირმა ომანაძე, თათა ჩხაიძე, ხათუნა ხულორდვა.

დალი ერაძე

წიგნის თარიღი

გთავაზობთ ტექსტის კრებულს ქართულ ლიტერატურაში, რომელიც ითვალისწინებს 2012 წლის საათესტატო გამოცდის მოთხოვნებს

საათესტატო გამოცდისათვის

წიგნი I - ძველი ქართული მწერლობა;

წიგნი II - „ვეფხისტყაოსანი“;

წიგნი III - XIX საუკუნის მწერლობა.

საათესტატო გამოცდისათვის

წიგნი I - ძველი ქართული მწერლობა;

წიგნი II - „ვეფხისტყაოსანი“;

წიგნი III - XIX საუკუნის მწერლობა.

ავტორები:
თამარ გელიტაშვილი, ამირან გომარტელი

თითოეული კრებულის ფასი - **10** ლარი

◆ კრებულში ნახვით თითქმის ყველა სავარაუდო კითხვა-პასუხს საგამოცდოდ გათვალისწინებული ნაწარმოებებიდან;

◆ მათი მეშვეობით გაგიაღვივდებათ საკროგრაფო ტექსტის ზედმიწევნით ათვისება-შესწავლა;

◆ სწორი პასუხების შემოსაზრის შედეგად თქვენ გაქვებთ ნაწარმოებთა იდეურ-მხატვრული ანალიზი;

◆ თქვენ შეძლებთ დაქლიოთ ყველა საგამოცდო სირთულე.

კრებულების შეკენის მსურველები დაგვიკავშირდით „ახალი განათლება“ რედაქციაში: 295-80-23, 790 95-80-23, 577 13-22-83

სასკოლო ღონისძიება

დიდი გალაკტიონის ნაკვალევზე

თია დიასამიძე, ელენე დვალისვილი, ანა შენგელია და მარიამ მამასახლისი გასაოცარი არტისტიზმით გამოირჩეოდნენ. ღონისძიებას განსაკუთრებული ელფერი შესძინა მასპინძელი სკოლის პედაგოგთა დასმა. ქეთინო ძაგნიძის, მზია ცხვარაძის, ლორიტა გრიშაშვილისა და თამარ ებანიძის მიერ შესრულებული, გალაკტიონის ლექსზე შექმნილი სიმღერა „მერი“ დიდხანს დაამახსოვრებდა მსმენელს.

ნაპოლეონ მესხია: „პროექტით დავინტერესდით, რადგან გალაკტიონის პოეზიისადმი სიყვარული მოსწავლეებში კიდევ უფრო განმტკიცდებოდა. გაიზრდებოდა პოეტის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ მეტი ინფორმაციის მოგროვების სურვილი. მადლობას ვუხდით პროექტის ორგანიზატორებს, მოსწავლეებს ამის საშუალება რომ მისცეს.“

ღონისძიების დასასრულს, სტუმრებმა მასპინძლებს საჩუქრად გადასცეს ნიგნი „გალაკტიონი, ზღვა და აფხაზეთი“, ირმა ქურასბედიანმა საკუთარი ლექსების კრებული „ედელვაისი“, აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის წარმომადგენელმა, კალიგრაფისტმა ლეილა ბაღბაია – ფაიფურზე საკუთარი ხელით შესრულებული ნამუშევარი ამონარიდით გალაკტიონის ლექსიდან „აქ ჩემთა დღეთა აეშვა ფარდა“.

ლუიზა ტაბიძე, პედაგოგი, გალაკტიონის ბიძაშვილისშვილი: „ჩემთვის მეტად მნიშვნელოვანია დღევანდელი დღე. დარწმუნებული ვარ, გალაკტიონი კიდევ მრავალ თაობას შემორჩება, როგორც დიდი მგოსანი. განსაკუთრებით მიხარია, აფხაზეთის მკვიდრმა მოზარდებმა მისი პოეზიის ასეთი ცოდნა და სიყვარული რომ გამოავლინეს.“

ღონისძიებას ესწრებოდნენ: ზურაბ ხელაძე – ვანის №2 საჯარო სკოლის დირექტორი; ნაპოლეონ მესხია – აფხაზეთის №6 საჯარო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე; ავთანდილ ცქიტიშვილი – აფხაზეთის №6 საჯარო სკოლის პედაგოგი; ლეილა ბაღბაია – აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს წარმომადგენელი.

ლეილა ბაღბაია: „ამ ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად შემთხვევით არ შევჩერდით აფხაზეთის №6 საჯარო სკოლაზე. ჩვენმა მოსწავლეებმა იმედი გაგვიძარაძა. ამისთვის მადლობას ვუხდით მათ. მადლობას ვუხდით იმ კუთხეს, რომელმაც შვა დიდი გალაკტიონი და სკოლას, რომელმაც ასეთი თბილი დახვედრა მოგვინყო.“

ზურაბ ხელაძე: „ჩვენი სკოლა დიდი გალაკტიონის სახელს ატარებს. ყოველწლიურად ვანყობთ კვირეულს, რომლითაც პატივს მივაგებთ მგოსნის ხსოვნას. უფრო შთაბეჭდილი და ემოციურია წლებიდან იუბილე, რადგან აფხაზეთის მკვიდრი მოზარდები, მასწავლებლები და აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს წარმომადგენლები გვესტუმრენ, იმ კუთხის შვილები, სადაც პოეტმა სიცოცხლის საუკეთესო წლები გაატარა. ვფიქრობ, ურთიერთობები გაგრძელდება. თითოეული ქართველის სურვილია, რომ მომავალი მეხვედრა აფხაზეთში დაიგეგმოს.“

ღონისძიებამ სოფელ ჭყვიშში გადანიაცვლა. სტუმრებმა და მასპინძლებმა გვირგვინით შეამკეს პოეტის ძეგლი, დაათვალიერეს სახლ-მუზეუმი, გადაიღეს სამასსოვრო ფოტოები და ერთმანეთს იმ რწმენით დაშორდნენ, რომ მომავალში აფხაზეთში იზიემებენ ერთად ამ ღირსშესაწონავ დღეს.

მადლობა სკოლას, რომელიც მართლაც ღირსეულად ატარებს დიდი გალაკტიონის სახელს, მადლობა მის სტუმართმოყვარე კოლექტივს, პირადად ბატონ ზურაბსა და ქალბატონ მანანას, ვისი ორგანიზებით ჩატარებული ღონისძიებით აფხაზეთელმა მოზარდებმა უდიდესი სიბოძო და სიყვარული მიიღეს.

მედეა ზუზბაია

„...მომენატრა მზე, სინათლის მეფენი, მომენატრა ზღვა, რომელიც შორია...“, „...მომაგებე მშობლიური მიწა, შენი ძველი მეგობარი მიცან...“, „...მიიმღერა, მოიმღერა აქ ხვითომ, აფხაზეთის წვიმა მიყვარს ამიტომ...“ – წერდა აფხაზეთზე უსაზღვროდ შეყვარებული გალაკტიონ ტაბიძე.

აფხაზეთსაც უყვარდა გალაკტიონი. უყვარდათ და აფასებდნენ მის უდიდეს პოეზიას. ბედის ირონიამ აფხაზეთი „გალმა ნაპირად“ აქცია. მაგრამ მის მკვიდრთ, სადაც არ უნდა იყვნენ, თან სდევთ მისი „...ჩანგი სწორუპოვარი“ და თაობებს გადასცემენ მის სიყვარულს.

უდიდესი სიბოძო და სიყვარული მიაგება პოეტის მშობლიურმა კუთხემ აფხაზეთის მკვიდრ მოზარდებს, პედაგოგებსა და აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს წარმომადგენლებს. მათ ვანის №2 საჯარო სკოლა (დირექტორი – ზურაბ ხელაძე) მასპინძლობდა. აფხაზეთის №6 საჯარო სკოლის მოსწავლეები და მასწავლებლები (დირექტორი – ნონა წონორია) ვანის №2 საჯარო სკოლამ დიდი პოეტის დაბადებიდან 121-ე წლისთავისადმი მიძღვნილ კვირეულში, სახალხო დღესასწაულ „ჭყვიშობაში“ მონაწილეობის მისაღებად მიიწვია.

ღონისძიება, რომელიც დაიგეგმა ვანის №2 საჯარო სკოლის, აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროსა და კინოცენტრ „აფხაზეთის“ მიერ (ორგანიზატორები: მანანა ქიმუცაძე, მედეა ზუზბაია), გახსნა მასპინძელი სკოლის დირექტორმა ზურაბ ხელაძემ. საზეიმოდ მორთული დარბაზის კუთხეში, სალონურ მაგიდასთან იჯდა ნიჭიერი პედაგოგი ქეთინო ძაგნიძე – ღონისძიების ნამყვანი. საღამოს ლეიტმოტივად გასდევდა გალაკტიონის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ამსახველი დოკუმენტური ფილმი. მის ჩვენებას პედაგოგი თეონა ადეიშვილი უზრუნველყოფდა.

საინტერესო იყო აფხაზეთის №6 საჯარო სკოლის მოსწავლეების: გიორგი გოგობიას, მარიამ კურტანიძის, თამარ ჩხვიმიანის, ნიკოლოზ ბოლქვაძის, გიორგი ლოლუაშვილის, მედეა ენდელაძის, ნია გოგავას, ანა რამიშვილის, მარიამ თოფურიასა და თიკო შარაშენიძის მიერ შთაბეჭდილად ნაკითხული გალაკტიონის ლექსები, მოგონებები მასზე. კომპოზიციამ იმისა დასაბამი ოსტატობით ჩაერთო ფილოლოგების კათედრა: მაია ესართია, ლელა აფშილავა და ნათელა გოგავა. საინტერესო იყო მუსიკის მასწავლებლის, ხელოვნებათმცოდნის, პოეტ ირმა ქურასბედიანის ჩართვა კომპოზიციამ, რამაც ღონისძიება უფრო შინაარსიანი გახადა.

სტუმრები მასპინძლებმა შეცვალეს, ლექსს სიმღერა სცვლიდა. თა-

სპორტი

ქუთაისელ ჭაბუკთა პირველობა

დასრულდა საქართველოს პირველობა რაგბიში „ჭაბუკთა ლიგა“ და გაიკვია ნლევეანდელი სეზონის მედალოსნები. გათამაშებაში თავიდან 16 გუნდი ჩაება, რომლებიც ორ ჯგუფში გადაწინაილდნენ, თუმცა

გათამაშების მიმდინარეობისას ორივე მათგანს თითო მონაწილე გამოაკლდა და პირველობა 14-მა დაასრულა. მათი უმეტესობა დედაქალაქის წარმომადგენელია, რომელიც ჯერ კიდევ რჩება გარკვეულ

ოაზისად სპორტის განვითარების თვალსაზრისით, სხვა ქალაქებიდან კი გუნდის გამოყვანა რუსთავმა, ქუთაისმა, ოზურგეთმა და ჭიათურამ შეძლეს. ქუთაისის თავიდან სულა ორი გუნდით ჩაება, თუმცა მერე ერთი მათგანი გამოაკლდა პირველობას.

ჩემპიონატი ორ წრედ ჩატარდა და ჯგუფების პირველ-მეორეადგილოსნებმა ნახევარფინალებში პლეი ოფის სისტემით გააგრძელეს ბრძოლა ოქროს მედალოსნების. პირველობისთვის ბრძოლა ორივე ჯგუფში ფრიად დაძაბულად წარიმართა, პირველში კი დამატებითი მარჯვებულების მოშველიება გახდა საჭირო. აქ „ქუთაისმა“ და თბილისის „ლელომ“ თანაბარი - 47-47 ქულა დააგროვეს, პირველობა კი რიონის-პირელებს ერგოთ, რადგან პირად შეხვედრაში დაჯანს მეთოქე. საინტერესოა, რომ ამათი უშუალო შეხვედრებიც, ცოტა არ იყოს და ალოგიკურად წარიმართა - პირველ

წრეში თბილისელებმა ქუთაისში 22:21 იმარჯვეს, მაგრამ მეორეში სტუმრად უკვე იმერლებმა შეძლეს ლირსეული რევეანის აღება და დიდი ანგარიშით იმარჯვეს - 43:12.

პირველობისთვის ბრძოლა მთლად ასე დაძაბული არ გამოდგარა მეორე ჯგუფში, სადაც რუსთავის „ხარები“ და თბილისის „აკადემია“ შედარებით დანაწარმდნენ და გაექცნენ მდევრებს, თუმცა მათ შორის განსხვავება ერთადერთი ქულა გამოდგა - რუსთაველებმა 49 ქულა დააგროვეს და მინიმალური სხვაობით გაუსწრეს მდევარს.

ნახევარფინალებში სენსაცია არ მომხდარა - ფინალში ჯგუფების გამარჯვებულები გავიდნენ, თუმცა ქუთაისელებმა აკადემიელებთან შეხვედრაში ერთი უცნაური ტენდენცია კვლავაც გააგრძელეს - სტუმრად უკეთ ითამაშეს, ვიდრე სახლში. მათ პირველ შეხებაში თბილისში 13:10 იმარჯვეს, შინ კი ფრეს დასჯერდნენ - 6:6, თუმცა ფინალის

საგზური მაინც მათ დარჩათ. მეორე წვეილში ლელოელებმა თავიდან რქები კი წამტვირის „ხარებს“ - პირველ შეხვედრაში 8:7 მოუგეს, მაგრამ საბოლოოდ მაინც ვერაფერს გახდნენ მათთან, განმეორებითი რუსთაველებმა 16:6 იმარჯვეს და 26 ნოემბერს ოქროს მედალოსნის ბრძოლაში, ავჭალაში მდებარე სარაგბო სტადიონზე, ქუთაისელებს დაუპირისპირდნენ. იმერლები ამ შეხვედრაშიც დომინირებდნენ და არ გასჭირვებიათ შეხვედრის სასურველ შედეგამდე მიყვანა იმის მიუხედავად, რომ „ხარებიც“ ლირსეული მეთოქე გამოდგა და ტოლი არ დაუდო კონკურენტს. მთლიანობაში შეხვედრა ფრიად დაძაბული და თვალსასიერო გამოდგა, ანგარიში კი 25:18 ქუთაისელთა სასარგებლოდ. მათვე მოიპოვეს ოქროს მედალები, რუსთაველები მეორეზე დარჩნენ, მესამეზე კი „აკადემია“ გავიდა, რომელმაც 26-შივე, იმავე სტადიონზე „ლელოს“ 11:9 მოუგო.

უცხოელთა ტურნირი თბილისში

მოგესხენებათ, თბილისის უმაღლეს სასწავლებლებში ბევრი უცხოელი სტუდენტი სწავლობს. ერთ-ერთი მათგანის - სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტურმა თვითმმართველობამ (პრეზიდენტი - **კახა აბულაძე**) კარგი საჩუქარი გაუკეთა სტუმრებს - საგანგებოდ უცხოელი სტუდენტებისთვის საფეხბურთო ტურნირი მოაწყო, რამაც დიდი ინტერესი გამოიწვია. ზოგიერთი, განსაკუთრებით ფართო აუდიტორიით წარმოდგენილი ქვეყანა, ტურნირში 2-2 გუნდითაც კი ჩაება, მთლიანობაში შეჯიბრებაში 10 მონაწილე გამოვიდა.

შეჯიბრების მთავარი მსაჯე უნივერსიტეტის საფეხბურთო ნაკრების

მთავარი მწვრთნელი **ვახტანგ ბაქანიძე** იყო, რომელსაც დიდ დახმარებას უწევდა თურქეთ-აზერბაიჯანის სტუდენტთა კურატორი, თურქი **ერჰან ჩეთინი**. ორგანიზატორებმა მონაწილენი ორ 5-5-გუნდთან ქვეჯგუფად გაყვეს, რომელთაგანაც ორ-ორი საუკეთესო ნახევარფინალში გავიდა. საბოლოოდ ფინალში თამაშის უფლება ნიგერიამ და თურქეთის პირველმა გუნდებმა მოიპოვეს, რომლებმაც ორშაბათს ითამაშეს ტურნირის დასკვნითი შეხვედრაში.

ერთი შეხვედრით, ამ მატჩს ყველაფერი ჰქონდა, რაც ფეხბურთს ამშვენებს - ფრედ დასრულებული ორი ტაიმი, დამატებითი დრო და საფეხბურ-

თო გვირგვინად ნოდებული პენალტების სერია, თუმცა თამაშს მაინც აკლდა ის სილამაზე და დახვეწილობა, რაც ფეხბურთს და ზოგადად სპორტს ახასიათებს. უცხოელი სკაუტებისგან ხშირად გამოვიდა, რომ ქართველებს ნიჭიერი ბავშვები გვყავს. მათი სიტყვების სისწორეში ამ თამაშმა კიდევ ერთხელ დამარწმუნა. არ ვამბობთ, რომ სტუდენტები თავს ზოგადდნენ, პირიქით - ბოლომდე დაინარჯნენ და მოედანზე დაძაბულობა იყო, მაგრამ კლასი ცოტა მეტი მოეთხოვებოდათ.

ნოემბრის სალამოსპირისთვის დამახასიათებელი სუხის მიუხედავად, ორივე გუნდს ბლომად ქომაგი ჰყავდა და აქტიურადაც ამხნეებდნენ თავისიანებს, თუმცა აფრიკელები მაინც სჭარბობდნენ. თურქები თითქოს უფრო გააზრებულად თამაშობდნენ, კომბინაციები უფრო ეტყობოდათ, მაგრამ ცოტა უფრო ათლეტური და სწრაფად მორბენალი ჯანიანი ნიგერიელები შორეული დარტყმების ხარჯზე უფრო მწვავედ უტყვებდნენ. ყოველ შემთხვევაში, ტურნირის საუკეთესო მეკარედ აღიარებულ მათ გოლკიპერ **ბატუჰან ერქუთს** უფრო ხშირად მოუხდა თამაშში ჩართვა და უფრო მწვავე დარტყმებიც გააუწვებდა.

შეხვედრის ძირითადი დრო 3:3 დასრულდა. ალბათ, ექვსივე გოლის აღწერას აზრი არ აქვს. მით უფრო, ლამის ყველა მათგანი უფრო ძლიერი, შორეული დარტყმებით გავიდა და არა სოლო-რეიდებით, მაგრამ ერთს კი გამოვარჩევ - ნიგერიელმა **კლიფორდ ინჯამ** მესამე გოლი შორეული დარტყმით გაიტანა, როცა მარჯვენა ძლიდან ასსლეთილი ბურთი კარში შევარდა. გოლიც საკმაოდ ლამაზი გამოვიდა, თუმცა უფრო მიმზიდველი მომდევნო ეპიზოდი გამოდგა, როცა გახარებულმა ინჯამ მოედანზე „აფრიკული საფეხბურთო სამბა“ დადგა - 4-5-ჯერ ზურგს უკან ისეთი ყირამალები აკეთა, „კულბიტებით“ ლამის ნახევარი მოედანი გაიარა. მას თანავუნდელმაც აუბა მხარი და ამ მატჩის ყველაზე ემოციური, თვალსასიერო სანახაობაც დადგეს. არა, ამ ხალხს რაც სისხლში აქვს, იმას ვერ წაართმევ.

დამატებითი დროც სცენარით წარიმართა - ორივე გუნდი უტყვდა, მთავარი იარაღი კი ორივესთვის მეთოქის ნახევარში გრძელი ჩანოვება იყო იმ იმედით, რომ იქ ბურთს მათი რომელიმე თანავუნდელი დაეუფლებოდა, ბურთის მომხელელები კი გოლის გატანას ძირითადად შორეული დარტყმებით ცდი-

ლობდნენ. მიზანსაც ძირითადად ასე მიაღწიეს - ორივემ თითოჯერ და ჯერი პენალტებზე მიდგა... მოგესხენებათ, ეს უფრო ლატარეაა, რომელმაც ამჯერად აფრიკელებს გაუღიმა, თუმცა ნურც მათი მეკარის გარჯას დავიწყებთ, რომელმაც რამდენიმე დარტყმა მოიგერია. ისიც სათქმელია, რომ თურქებმა ბოლო დარტყმა, რითაც ანგარიშის გათანაბრება შეეძლოთ, კარს ააცილეს. მართალია, მეკარემ დარტყმის კუთხე გამოიცილა, მაგრამ ბურთის კარში წასვლის შემთხვევაში ვინ იცის, რა მოხდებოდა...

ნიგერიელებს ლამაზი, მოზრდილი თასი გადაეცათ მედლებთან ერთად. ასევე დაჯილდოვდნენ თურქებიც -

მათი მეორე გუნდი მესამეზე გავიდა. ტურნირის საუკეთესო მოთამაშეები ამ ქვეყნების წარმომადგენლები გახდნენ - საუკეთესო მეკარეზე უკვე ვითხარით და ბომბარდირიც თურქი გახდა - **ალქუთ გურბუზი**. დანარჩენი ინდივიდუალური პრიზები ნიგერიელებს ერგოთ - საუკეთესო მცველად **კრისტოფერ ერზე** დაასახელეს, თავდამსხმელად - ზემოსხენებული ინჯა, შეჯიბრების საუკეთესო ფეხბურთელის ტიტული კი **ვიტუს ამატუს** გადაეცა. არაა გამორიცხული, ისინი თსსუ-ს ნაკრებშიც მოხვდნენ.

რუბრიკას უძღვება ირაკლი თაყაიძე

